

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA.
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . 20 korona
Fél évre . . . 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Befizetés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytűzősében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Alaptalan vádak.

Kassa, dec. 27.

Most, hogy elkövetkezett a karácsonyi szünet ideje, visszatekintünk arra a működésre, amit a képviselőház, illetve benne a kormány eddig kifejtett. Különösen fontosnak tartjuk a kormány programjának azon részét figyelembe venni, mely az állam éltető elemeire, a mezőgazdaság ipar és kereskedelem egymással összefüggésére vonatkozik.

Egyes lapok támadják a kormányt, hogy kedvez a nagybirtokosoknak. Hogy elhanyagolja az iparosokat. Hogy nem törődik a kereskedelemmel, türi annak kicsinyítését. sőt üldözi azt. Tárgyilagosan ítélkező embert meg nem tévesztettek ezek a kiszólások. Hogy mennyire alaptalanok a vádak, könnyű átlátni, ha néhány konkrét tényre hivatkozunk.

Ami az ipart illeti, utalunk arra, hogy ez a kormány elvállalta az önálló vámterület előkészítését. Az önálló vámterület legfontosabb előfeltétele, hogy abban a pillanatban, a melyben rá kell térni a gazdasági függetlenség tényleges megvalósítására, legyen erős, fejlett iparunk. Amikor tehát a közös vámterület megszüntetésére vállalkozott az új kormány, kötelezettséget vállalt arra, hogy iparunkat fejlessze, erősítse, nagyobbítsa.

Ott van az iparfejlesztési törvény, amely évenként milliőkat juttat a nagy cél javára. Ott van a közszállítások dolga, melyet ez a kormány úgy rendezett, hogy ezentul minden közszállítás kizárólag a magyar ipart illesse.

És itt van újabban a közös hadsereg ipari szállításainak ügye, melyre vonatkozólag éppen a napokban ismerte el a gyáriparosok szövetsége, hogy azt a kormány a magyar ipar minden jogos érdekének elismertetésével oldotta meg.

Ami a kereskedelmet illeti, bár itt lehangosabbak a panaszok, szintén nem nehéz a való tényállást a faktumokból megítélni. Emlékeztetünk a szövetkezeti akció tulhajtásaira. Mikor a kormány nyomban utasította az adminisztratív közegeket, hogy vessenek gátat némely szövetkezet meg nem engedett eljárásának.

Emlékeztetünk Kossuth ismételt kijelentéseire, amelyek szerint a kormány célja az önálló vámterület el-

készítendő új piacokat szerezni a magyar termékeknek, ami a kereskedők szempontjából csak azt jelenti, hogy a kormány a nemzeti ujjaszervezés munkájában számít a kereskedőkre. És hogy súlyt helyez rájuk, mutatja Sztéryni államtitkárnak az a beszéde is, amelyben tiszteletet és szeretetet követelt a kereskedőknek.

Mindezeket együttvéve kétségtelen, hogy teljesen tarthatatlan az a vád, mintha a kormány egyoldalú gazdasági politikát folytatna. Szó sincs róla. A kormány politikája ellenkezőleg az, hogy mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit a magyar nemzet érdekében összhangba hozza.

Hisszük, hogy mindazok, akik jó hazafiak, csak helyeslik, csak támogatni fogják ezt a politikát. Mert minden olyan politika, amely egyoldalulag, akár az agráriusnak, akár az iparnak, akár a kereskedelemnek kedvezne, nem áll a magyar nemzet érdekében s éppen azért, ha elfogulatlan bírálatot gyakorolnak a kormány működése felől, belátják, hogy vádaskodásuk alaptalan volt.

Szellemi kivándorlás.

Tele vagyunk panasszal, hogy a leg-egészségesebb munkaerő kivándorol az országból. Kétszáz ezer munkaerős kézpár minden esztendőben. Szomorú ez nagyon és nincs a kormánynak annyi flastroma, amelylyel ezt az egy sebet el tudná takarni.

De nem kevésbé szomorú, hogy nemcsak a testi munkaerő vándorol ki, hanem a szellemi is.

Ez természetes következménye az üresfejek kultuszának. Az üresfejűség a jogcím professzori és oly állások elnyerésére, ahol tudás és elme kell, — természetes tehát, hogy az arra való el nem nyerheti az állást. Protekció és esetleges politikai szolgálatok pótolják a tudást és eszt, az észnek és tudásnak tehát ki kell vándorolnia, ha csak nem akar komédiát játszani s a kenyér kedvéért lemondani törekvéseiről, vagy úgy mutatni magát, hogy középszerűnek és tudatlannak lássák az emberek. Mert van akárhány jobbra érdemes magyar elme, ki ezt a komédiát kénytelen végigjátszani.

Mert nem szabad ám elfeledni, hogy egy középszerű vagy tudatlan fölébbvaló nem tűr meg egy nálánál tudósabb, eredetibb elmét alárendeltjei közt. Az akadémia a középszerűségek gyűjteménye, lehetetlen tehát, hogy megtaláljon, jutalmazzon, istápoljon egy gondolkodót, egy hatalmas elmét, hisz ez csak a jó urak szerény voltát teszi szembeszökövé. Az egyetem ugyan csak középszerűségek és avatag tudományom raktára, természetes, hogy kiüldöznek maguk közül minden szárnyaló, modern el-

mét. Ehhez járul, hogy a kormány fel a szabadgondolattól, az egyetemen, iskolákban féltékenyen ápolgatja az ósdi szellemet, a dohot, a középkor sötét foltjait.

Mit tehát tegyen egy magasan, merészen szárnyaló eszme, mely nem akar és nem tud sem nagyratörő vágyairól lemondani, sem a középszerűség és bányúság komédiáját játszani?

Ki kell vándorolnia és evvel nemcsak elvonja a maga szellemi erejét, hanem üresen hagyván a helyét, módot ad, hogy ott pöffeszkedő üresfejűség, a szólamokkal be-mázolt tudatlanság terpeszkedhessék.

Ezért is vagyunk mi szellemileg oly igen szegények, amellet azonban alig van a művelt világnak foltja, ahol idegenbe szakadt fényes magyar elmék ne szolgálnák a kulturát, vagy a gazdasági életet, idegen szolgálatban.

Ez a mi legnagyobb, legszomorúbb szegénységi bizonyítványunk.

Erdekes volna összeírni azoknak a nagy tudású magyar emberek névsorát, akik kénytelenek voltak kivándorolni, mert itt a szabadgondolat ellen hadat viselnek, vagy nem tudnak kenyeret adni a tudósnak, mert minden kenyeret és kalácsot a középszerűek, a tudatlanok, a protekciósok, az üresfejűek faldosnak meg.

Csak úgy találmra említek néhány nevet, akinek nem akadt itthon kenyér.

Paal László és Zichy Mihály idegenben haltak meg; Merkader Kamillnak is csak a tetemeit hozták haza, — a halála után lett nagy hazánk fia, ünnepeltük, mikor kenyeret nem kért már, de megélni itt nem lehetett neki.

Stein Aurél a lahorei egyetemen az indológia professzora, világhírű tudós, Stein Lajos a berni professzor, szintén magyar emberek.

Tetmayer a bécsi és a másik Tetmayer a zürichi politechnikum világhírű tudósa, Lénárd a heidelbergi egyetemi tanár, a Nobel-díj nyertese, a Röntgen-sugár igazi felfedezője, szintén magyar emberek, akiknek magyar kenyér nem jutott, holott ezek rég bevett felekezetek fiai is.

Klein Miksa a berlini szobrász szintén magyar ember, magyar ember Zuckerandt bécsi egyetemi tanár, nagy tudós; magyar ember Kont Ignác, a párisi Collège Rollin professzora, akinek még egy középiskolai tanszék sem jutott itthon.

Csak mutatóba említettünk néhányat, de majd gyűjteni fogjuk az adatokat. Hisz minden egyes adat egy-egy vonása a magyar kulturképnek, ha nagyon fekete is.

Fényes Samu.

A Magyar Hirlap Kassáról.

Mikor a polgármester beszél!

Vándoroljunk ki a városból?

A Magyar Hirlap öletes szerkesztője okos és hasznos munkát szabott lapja elé: ismertetni a vidéki városokat. Kassát érte a szerencse, hogy első sorban róla emlékezett

meg a tartalmas és élénk fővárosi ujság s ez alkalommal a jószándékot többre becsüljük, mint az elért eredményt. A Magyar Hírlap a felvidéki metropolis, Kassa igaz képét akarta megrajzolni s három munkatársát is elküldte, hogy érdeklődjenek városunk ügyei iránt, amit látnak, írják meg. Kétségtelen, hogy ez a feladat nekünk föltöle rokonszenves s valóban sajnáljuk, hogy fáradozásuk egy fikarcnyi hasznot se hozhat városunknak, sőt inkább az ismeretetés. Ennek azonban nem az ujság az oka, hanem azok, akik informáltak. Első sorban Eder Ödön polgármester, akivel hosszú beszélgetést közöl a Magyar Hírlap. A beszélgetés anyaga csupa gancs, lesújtó kritika, mintha utolsó város volnánk. Nos, egyet elfelejtett a polgármester, hogy a város ha idáig stülyedett, egyrészt a klikkuralomnak köszönheti, másrészt a szabadelvű korifeusoknak, kik éveken át orránál fogva vezették a várost. És elfeledte azt is, hogy a klikk egyik embere éppen ő volt. Mi mást vártunk volna a polgármestertől! Feltárását azoknak a teendőknél, melynek segítségével városunk fejlődése egészséges alapokra helyezkedik. Feltárását azon kiaknázatlanul heverő szellemi, anyagi és természeti erőknél, melyek megérdemlik a figyelmet a velük való foglalkozást. Továbbá feltárását annak, hogyha idáig stülyedt a város, mi huzhatja ki a kátyúból.

Ha jól sejtjük, a Magyar Hírlap intenciója az volt, hogy részletesen bemutassa, minő javakkal, jó tulajdonságokkal, erővel rendelkeznek a vidéki városok. Jobb szerettük volna, ha az ország közönsége előnyös oldaláról ismeri meg Kassát s nem arról, — amit elég, ha mi magunk tudunk, hogy rossz és kivetni való.

A szociáldemokraták kongresszusa Kassán.

Karácsony 2 napján, 25-én és 26-án tartották a felsőmagyarországi szociáldemokratapártuszervezetek évi rendes kerületi kongresszusukat Kassán a szervezett munkások otthonában. A kongresszuson 7 vármegye és 8 város összesen 39 kiküldötttel képviseltette magát. Elnök: Preusz Mór, kassai kerületi betegsegélyező pénztári irodaigazgató volt. Pártelnökök: Anderko és Tamás.

A pártértekezlet egyhangulag elfogadta a pártvezetőség jelentését és megválasztotta az új pártvezetőséget Molnár Miklós, Martos Manó, Csapó Sámuel, Preusz Mór, Vályi István, Ceglédi Pál, Seiden Armin, Dragon István, Cserna Ferenc.

Elhatározták a kerületi és megyei szervezetek kiépítését Martos Manó referatuma alapján, aki a szervezkedés szükségességét hangoztatta és a megyei gócpontokkal szervesen összefüggő szervezetek létesítését ajánlotta.

A sajtó kérdéséről Seiden Armin beszélt és egy Kassán megindítandó szociáldemokrata ujság megindítását hozta javaslatba, amit a kongresszus elfogadott annak kapcsán, hogy a Népszavát fokozott erővel fogják terjeszteni.

A keresztényszocializmus kérdéséről Molnár Miklós beszélt, ennek a szociáldemokráciához való viszonyában. Weinberger Sándor ujhelyi párttitkár hozzászólása után elhatározták, hogy a keresztényszociális mozgalom ellen erőlesen állást foglalnak.

A gazdasági és politikai mozgalomról Martos Manó beszélt, utalva a pártnak mindenkor koalíció ellenes magatartására, melyet a mai politikai helyzet teljesen igazol. Kívánatosnak jelezte a teljes községi és megyei autonómiát, melynek érdekében az agitációt felveszik.

Több indítvány elintézése után a kongresszus a munkásmarseillese éneklésével ért véget.

Verbuválás Japánországba.

„Vitéz jó, magyar nép“.

Kell japán menyecske?

Néhány lap irt már arról az ügyes szélhámos stúliáról, melylyel könnyen hívó parasztnépet raffinált szédelőgök azzal körülhálózta, hogy kiviszik őket Japánországba. Egy illetékes miniszteriumi főtisztviselő, ki a páratlan szélhámosság minden fázisát ismeri, most Kassán járt s tudósítónk előtt a következőket mondotta:

Talán 3-4 hete annak, hogy Bihar és a szomszédos megyékben valóságos zendüléssel kapcsolatos kivándorlási láz történt, fogva a parasztiégyeket s ami érdekes, nem Amerikába, hanem Japánba készültek.

Ennek története van. Ősz vége fele a Biharral szomszédos vármegyék két japán nemzeti viseletű ember járta be. Egyikük japán katona orvosnak mondotta magát, a másik meg japán állami főtisztviselőnek címezte magát. Ezek bejárták a járási központoktól távolos községeket s előre szervezett ügynökökkel kihirdették, hogy Japánba egészséges, magyar legényeket verbuválnak. Elmondották azt is, hogy miért? És pedig ilyen formán:

— A Japán nemzet a muszkákkal csatát vívott. Igaz, a háboruban legyőzte Oroszországot, de a véres harcok nagyon megtizedelték a japán férfiak számát. Igen sok vitéz japán a fűbe harapott, különösen a fiatalabbja. A hiányzó fiatalságot, az öregedő japánok nem pótolhatják. Sok a szomorkodó fiatal özvegy, pártában maradt japán leány. Elrendelte tehát a japán császár, hogy pótolni kell az elesett fiatal japán férfiakat, hozzájuk hasonló vitéz és bátor nemzet népéből. És a magyar legényekre gondoltak. Akinék kedve van, magyar legényt szívesen lát Japánország. Hajóján elviszi a szigetországba s ott kap ifju menyecskét, napi öt forintot, lakást, kosztot, ruhát és semmi más dolga nem lesz, mint vigasztalni az ifju özvegyeket, szerelmeskedni a leányokkal. Mert a japán császár azt akarja, hogy vitéz nemzete ne pusztuljon ki, a japán császár a faj szaporodást fenn akarja tartani.

A magyar legényeknek tetszett az ajánlat. Az orvos megvizitálta őket s az egészséget a japán tisztviselő bevezette egy vas-tag protokolumba. Aki bevált, attól 5 koronát kértek, hogy kiállítsák érte a hajókönyvét, igazolványát. Majd azt mondták a besorozott legényeknek, hogy egy bizonyos időben jelentkezzenek a főispán előtt. Jelentkeztek is, kisült azonban, hogy szélhámosoknak estek áldozatul.

A Japánba felkészült legények hosszú orral távoztak haza, de még csak ott fogadta őket az igazi hadd el had. A leányok szóba se állnak velük, csufolkodva nevetik a többi legények őket:

— Kell-e japán menyecske? Jó volt a japán koszt?

— És azóta nincs nyugalom a falukban? Véres, gyilkos verekedések napirenden vannak. A csendőrség alig bírja megfékezni a zendüléshez hasonló izgatott kedélyeket.

Züzek karácsony éjjelén.

Leégett majorság.

Elhamvadt faapritó-telep.

Karácsony előestéjén, mikor a legtöbb ember családi vagy baráti körben a kedves ünnep idyllikus örömeit élvezte, a kassai tűzoltóságot két izben is hivatásának teljesítésére szólította a vészjelzés.

Délután 6 óra tájban a Csermely-völgy fölött, a bankói erdő irányában pirosodott meg az ég alja. A dóm tornyában levő tűzjelző állomás is külső kerületi tüzet mutatott. Eleinte az a hír terjedt el, hogy Werfer Károly nyomdatulajdonos szülője ég, a tűzoltóság azonban hamarosan megállapította, hogy a Czittó-féle szőlőkertben ütött ki a tűz, melynek most Glück Hermann a bérője. A major istállója, széna- és szalma hamvadt el. Az állatokat a major cselédsége még idejében kimentette. A tűzoltóság mintegy másfél órai megfeszített munkával lokalizálta a tüzet.

Alig tértek azonban haza, a fáradságos munkát még csak ki sem pihenhették, mikor újra szólt a vészjelzés:

— *Ég a városi faraktár!*

A tűzoltóság gyorsan kivonult s egy órai munkával lokalizálta a veszedelmesen növekvő lángtengert. A faraktárban a faapritó telep tetőzete gyuladt ki. Hamarosan tüzet fogott a padlás gerenda szerkezete s félni lehetett, hogy beég a padlás s nagy károkat okoz az apritó gépekben. A szél is növelte a veszedelmet, mert ha a szerte hulló szikráktól lángra kap a felhalmozott tüzelő fa, a város igen nagy anyagi kárt szenved. A tűzoltóság buzgósága azonban elhárította a további kárt, s a veszedelmet s visszaadta a környék rémült lakosságának a karácsonyi nyugalmat. A város kára ugy is jelentékeny. Vizsgálat fogja kideríteni, hogy a tűz véletlenségből vagy gyújtogatásból támadt.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A politika körül.

Értekezlet Kossuthnál.

A kormány tagjai ma délután Kossuth Ferenc lakásán összejöttek s ott értekezletet rögtönöztek. Az értekezleten szóba került Wekerle legutóbbi bécsi utjának eredménye. Wekerle miniszterelnök külömben minden valószínűség szerint a jövő hét szerdáján Bécsbe utazik, ahol a király és a főhercegek előtt tolmácsolni fogja a magyar kormány újévi gratulációját.

Beavatott körökben ezen audienciától nevezetes következményeket várnak.

A szerb kormány helyzete.

Belgrád, dec. 27.

A szerb kormány a miért a költségvetés a skuptinával megszavaztatta szorult helyzetbe került. A nép összegyűlt a skuptina előtt s gyász- és gunydalokat énekelt s fenyegetőzött. A kormánypárt veszedelmes helyzetbe került, nem mert elhagyni a skuptinát s ezért egy mellékterembe vonult, a hol értekezletet rögtönöztek további magatartásukat megbeszélendő.

A marokkói kérdés.

Tanger, dec. 27.

A hadügyminiszter a marokkói kérdésben kiadott legújabb rendeletében egy kordon felállítását rendelte el, a melyen belül a megszüllötteknek tiltva van a városban időzni.

Bombamerénylet.

Barcelona, dec. 27.

A Rambladela Florenzen tegnap egy bombát hajítottak el. Egy embert megölt a robbanás. A rendőrség három gyanús egyént letartóztatott.

300,000 koronás család.

Budapest, dec. 28.

A Kigyó-tér 1. sz. alatt levő Belvárosi Takarékpénztárban nagy család nyomára jöttek. A család részleteit nagyon erősen

títkolják, de azért mégis kiszivárgott annyi, hogy egy vidéki földbirtokos nevében hamis záloglevelek útján huzamosabb idő óta megkárosították a nevezett pénztárat. Az így kicsalt összeg meghaladja a 300,000 koronát.

Rablótamadó leányok.

Budapest, dec. 28.

Balog József erzsébetfalvai lakos a múlt éjjel feleségével hazafelé tartott a fővárosból. Az uton két leány megtámadta mindkettőjüket s miután előbb jól elrakták, teljesen kifosztották a házaspárt. A rendőrség azonban a vakmerő leányokat kinyomozta Rozenberg Margit és Klein Gizella személyeiben.

UJDONSÁGOK.

Művészeti és társadalmi zsúr.

— A januári műsor. —

A szép sikerrel kecsegtető művészeti és társadalmi zsúrok ötlete egyre nagyobb rokonszenvvel találkozik a kassai közönség körében. Az első zsúr élénk látogatottsága s a közönség jó hangulata erősen biztat, hogy a legközelebb január hó 6-án megtartandó zsúr iránt az érdeklődés még inkább fokozódik. A rendező urhölgyek, kiknek élén Szalay Lászlóné urhölgy áll, teljes ambícióval oda törekednek, hogy az ifju intézmény, Kassa társadalmi életében számottevő tényezővé nője ki magát. A január hatodik estén Kóvári Szilárd festőművész rövid felolvasást tart, utána Serédi Erzsike urlány énekel, majd Hedry Lőrinc monológot ad elő. A háziasszonyok nevsora a következő:

Szalay Lászlóné, özv. Darvas Imréné, Kossuth Lajosné, Maurer Frigyesné, dr. Ekes Lajosné, dr. Szentlélek Gyuláné, Hoffmann Hugóné, báró Melczer Malvina, báró Melczer Georgina, Koós Gyuláné, Belius Endréné, özv. Fábian Jánosné, Horváth Györgyné, Bodnár Zoltáné, Bornemissza Dénesné, Ajkay Miklósné, Murányi Józsefné, Balassa Jánosné, Szentmiklóssiné Andrásy grófné, dr. Fehér Vilmosné, Putnoky Józsefné, Skvór Emilné, Fekete Ödönné, Serédi Gézané, Pausz Ilona, Udránszky Józsefné, Spóner Gyuláné, Szmrecsányi Lászlóné, Michel Ferencné, Strasser Sándorné, Zalka Zsigmondné, Fiedler báróné, Ekes Karolyné, Lukáts Istvánné, dr. Kriebel Edgárné, dr. Mosolyi Gézané, Markó Gusztávné, Seibert Karolyné, Révész Kálmánné, Höfler Emma, Kolacskovszky Elza, Kruzsinszky Gyuláné, dr. Groschmid Gézané, dr. Nyulász Jánosné, dr. Veisz Béláné, Koczányi Ilona, Neményi Vilmosné, dr. Grósz Sándorné, Naményi Béláné, Hudopkó Istvánné, dr. Dióssy Antalné, Szegő Imréné, Kemény Gézané, Beke Imréné, Seemann Gáborné, Kovácsy Béláné, Bassó Józsefné, Czibra Józsefné.

— Uj sekrestyés. A kassai székesegyházban a polgármester sekrestyésnek az elhunyt Komárovics János helyébe Szauberer Dezső kassai órát nevezte ki,

— Kamarai közgyűlés. A kassai kereskedelmi és iparkamara e hó 30-án közgyűlést tart. Ez alkalommal adja át Eder Ödön polgármester Deil Jenő titkárnak a királyi tanácsosi cím adományozásáról szóló királyi kéziratot, valamint Letzter Simon pénztárosnak a koronás arany érdemkeresztet.

— Egy színpadi beszéd utójátéka. A kassai rendőrség ma délutánra beidézte Martos Manó betegsegélyező pénztárost, aki a Sztrájk legutóbbi előadásán a szociáldemokrata pártvezetőség nevében a darab tendenciájáról szól a munkásokhoz. Azon az estén ugyanis a színházat kibérelte a kassai munkások vezetősége. Miután a

munkáselőadásokról szó esett a színügyi választmányban, a rendőrség utólag konstataulta a színházi kihágást s ma délutánra beidézte tárgyalásra Martos Manót.

Vád a kassai tisztikar ellen. A Nap című fővárosi újság karácsonyi száma írja:

A közös hadseregnek Kassán állomásozó összes tisztjei karácsonyi bevásárlásait a legapróbb szükségletig, a helybeli piac teljes mellőzésével tüntetőleg és egyöntetűen Bécsben eszközölték. Egyetlen-egy katonatiszt sem vásárolt kassai kereskedőknél, hanem kizárólag bécsi cégektől. A kereskedőknek feltűnt, hogy míg más évben a tisztok és családtagjaik nagyarányú bevásárlásokat csináltak karácsonykor, addig az idén még lábukat sem tették be a kassai üzletekbe. Ellenben a posta nap-nap után szállította a kassai közös tiszteknek a különböző holmikat, melyek mindegyike ugyanabban a minőségben még olcsóbban kapható a kassai kereskedőknél is.

Vannak olyan tisztok is, akik nemcsak iparcikkeket hozatnak Bécsből, hanem élelmicikkeket is. A kassai kereskedők módfelett el vannak keseredve a tisztikarnak ellenük irányuló eljárásán, amely érzékeny anyagi veszteséget jelent számukra. A kereskedők vesztesége Kassán már azért is felette súlyos, mert rendkívül nagy a helyőrség és igen sok tiszt tartózkodik itt.

Utána jártunk a dolognak s jelenthetjük, hogy a hírből egy szó sem igaz. A tisztikar nem bojkottálta a kassai kereskedőket, annál is inkább, mert nagy része a kassai piac hitelét élvezzi s ilyen tüntetés számba menő kirucanást csak ők maguk bánnák meg. Ez is hozzá tartozik ahhoz a rossz hírhez, amit városunkról karácsony alkalmából egyes fővárosi lapok közöltek.

Betörés egy üzletben. Sidlovits Gyula kassai fűszerkereskedő csermely-utcai üzletében karácsony első ünnepének éjjelén betörők megdezmálták. Az üzlet kereztvasáról a lakatot leszakították, az ablakon keresztül behatoltak az üzlethelyiségbe s onnan mintegy 100 korona értékű árut, készpénzt elloptak. A rendőrség a betörők kikutatására széleskörű nyomozatot indított.

— 33.000 korona egy lábtörésért. Halmos József kassai ügyvéd ez év elején hazament az Andrásy-uton ásott vízvezeték árokban s lábát törte. Sokáig betegkedett s felépülése után beperelte a Zellerin M. féle részvénytársaságot, mint aki az árkot ásatta, 33.000 korona kártérítésért. Érdekes, hogy végső esetben a város felelős a közmunkálatok során előfordult balesetek kárából. Halmos József perével elutasította egy a kassai kir. törvényszék, mint a tábla, mert beigazolást nyert, hogy az árok szélén vörös lámpa jelezte a mélységet s árok kerítéssel volt elzárva. Halmos József most a kuriához felebbezett.

Színház, művészet.

Diszletek.

Felesleges annak a fejtegetésébe bocsátkozni, hogy milyen szerepe van a rendes és szép diszletezésnek egy modern színházban. Elég, ha konstataáljuk, hogy majdnem akkora fontossága van, mint a jó játéknak. Sőt ennek határozottan egyik lényeges kelleke, mert hiszen az illuziótöltő diszletek lopnak színt és hangulatot a színész játékába. Azért egy olyan kaliberű színpadnál, mint a mienk, nem kisebb gond fordítandó a diszletezésre, mint a játékra és ha napról-napra bírálat tárgyává tesszük színészeink egyéni játékát, úgy joggal bocsátkozhatunk a diszletezés fogvatékoságainak taglalásába is.

Már pedig, ha ezt megtegyük, akkor nem is tudjuk, hogy voltaképpen hol kezdjük a gancsoskodást, mert a kicsiségtől tekintünk, a nagyobb hibákat pedig esetrel-estére szokták szóvá tenni. Általánosságban

azonban kiemelhetjük a rémitő kopottságot és színehagyottságot, mely urra vált a régi diszleteken. Mit szóljunk például ahhoz a királyi trónushoz, mely még a háttérben is botrányosan fest, hát még elől, teljes világitásban. De ez még hagyján, hiszen könnyen lehet rajta segíteni. Am nagyobb hiba már az a nehézkesség, amellyel a nyílt változások járnak. A multkori Szép Ilonka előadásbeli malheur talán a véletlennek tudható be, de a tegnapi János vitéz nyílt változása valóságos megcsufolása annak, amit modern színpadi technikának neveznek. Ugy oldani meg a nehézséget, hogy a színészeket egy előfüggőnyvel egészen a lámpák elé szőlítják ki és azalatt hátul csigalassúsággal készülnek el egy közönséggel színnel, igazán az uri kényelem egyik fajtájához tartozik. Ennél több függesztést és ami a fő, eredetiséget kérünk.

Végül még a pontatlan függőnyleeresztésre hívjuk fel „az illetékes körök” figyelmét, ami ép oly kinos a színészekre, mint a közönségre.

— Király házasodik. Tóth Kálmán vigjátéka csütörtök este kerül színre gondos betanulással, igen jó szereposztás mellett. A főbb szerepeket Follinuszné, Étsy, Takács, Rác, Szegő, Czobor, Faragó és Doktor játsszák.

— Vasgyáros. Ohnet György elpusztíthatatlan hatású színműve kerül színre szombaton este. A két főszerepet Fáy Flóra és Komjáthy János játssza.

— Tökéletes feleség. A kassai színház legközelebbi ujdonsága Pineró, a nagy hírnévre emelkedett angol író társadalmi színműve, a Tökéletes feleség lesz. A Vig-színházban nagy sikert aratott darab címszerepét Takács Mariska játssza, ki ez alkalommal értékes komoly művészi feladathoz jut, amit bizonyára a nála megszokott gonddal fog megvalósítani. A nagy sikert ígérő darab próbái már megkezdődtek.

KÖZGAZDASÁG.

Hivatalos árfolyam a budapesti tőzsde jegyzékéből.

— Távirati jelentés. —

1906. dec. 27. Zárlat: délután 2 órakor.

Értéktőzsde.

4% magyar aranyjárdék	117.—
4% magyar kor. járdék	96.—
3½% magyar kor. járdék	84.95
4% magyar földtm. kötv.	95.80
Horv. Szlav. földt. kötv.	96.75
Magy. nyer. sorsj. kölc.	203.—
Tiszasszab. és szegedi sors. kölc.	152.—
Oszt. járdék papírban	99.—
Oszt. járdék ezüstben	100.10
Oszt. járdék aranyban	117.50
4% oszt. kor. járdék	99.—
1860. állami oszt. sorsjegy	157.50
Oszt. magyar bank részv.	1785.—
Magyar hitel részv.	840.75
Oszt. hitel részv.	692.—
Oszt. magyar áll. v. u. részv.	688.75
Napoleon d'or (20 fres)	19.09
Német birodalmi márka	117.60
London á vista	241.10
Paris á vista	95.45
20 márkás arany	23.49

Áru- és terménytőzsde.

Irányzat: üzletelen, változatlan.	
Buza áprilisi változatlan	7.44
Buza októberi	7.72
Rozs áprilisi	6.58
Rozs októberi	5.12
Tengeri májusi	7.48
Zab áprilisi	—

Időjelzés: enyhébb, sok helyütt csapadék.

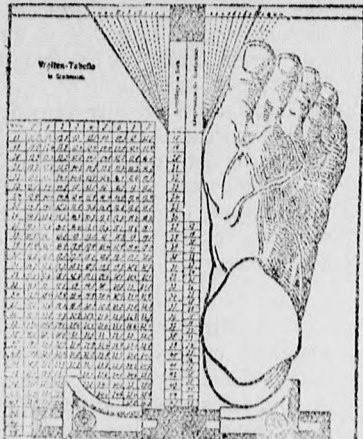
!!! Valódiságaért jótállás !!!

A CHASALLA-rendszerű czipőFölsch-Engelhardt rendszere
(m. kir. 22286. — os. sz. szabadalom)

megtartja a láb természetes nemes alakját, úgy simul a lábhoz, mintha oda volna öntve és amellet kifogástalan eleganciájával és tartósságával tűnik ki.

Rendes láb rossz formájú czipőben.

Chasalla-lábmérgőzől.

Rendseks láb. Chasalla czipőben

Egyedüli elárusító **GUTTFREUND SAMU** Kassa, Fő-u. 43.**MAGÁNYOS HÁZ**
egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től
BÉRBÉ KERESZTEK.

Cím a kiadóhivatalban.

DUBEZ IMRE
UTÓDA**drogeria Kassa**

ajánlja VALÓBAN KITÜNŐ MINŐSÉGÜ gyógyáruit, illatszerreit, piperecikket, háztartásicikket, párisi különlegességeket, szappanait. Fog- és száj-ápolási szereket és eszközöket. MANICURE szerek.

Az idényre

VALÓDI COGNACOT VALÓDIRUMOT

Kitünő orosz és chinai theákat, ezen üzletnél megszokott szolid árban és kiszolgálásban.

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKNAK

alkalmas

illatszerek és pipere cikkek elegáns dobozokban 1, 2 és 3 kor.-ért kaphatók: Polányi Dezső gyógyszerárában Kassa, Erzsébet-tér.
Pompásizü sonkapác kapható 4 sonkára 1 K 30f.-ért**THE BERLITZ SCHOOL**
OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szent.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St. Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.**BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA**

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánunk a serfözde készséggel szolgálni.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

Csillogó karácsonyfa-diszek, gyertyák, gyertyatartók, chokoládé, caramel és salon cukorkák. Jardinetto vagy nagyon csinosan diszített kosarakban, a legolcsóbb és legszebb karácsonyi és ujévi ajándék. Különféle magyar befőttek, friss spanyol szőlő.

Fajalmák és körték, teasütemények óriási választékban

a legolcsóbb árakban kaphatók.

BARACKIZ

1 kgr. 2.— K.

TEASÜTEMÉNY

1 kgr. 1.80 K.

SALONCUKORKA

1 kgr. 1.80 K.

Diszített **POULARD** tejes zsemlelén hizlalva 1 drb. . . . . K 2.40„ **MALAC** és **PULYKA** súly szerint 1 kgr. . . . . K 1.80 2.—**DIÓ** megtisztítva nagyon szép 1 l. . K. 3.— **SZILVA**, mag nélkül 1 kgr. . . . K 1.20

A karácsonyi és ujévi ünnepekre előjegyzésre megrendeléseket kérek.

Ifj. NOVELLY SANDOR UTÓDA (Szakmáry Kálmán).